

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

Summa superbia in nobis existente, omnis vita & actio nostra fit immunda, etiamsi sobrietatem, si virginitatem, si ieiunium & orationes & elemosinas habuerimus, aut quęcunque alia perfecimus. Ideo vulgò dicitur:

*Si tibi laus, sapientia, forma & copia rerum,
Inquinat hæc sanè comitata superbia cuncta.*

Fugienda est itaque superbia quàm maximè, quæ omnia demolitur & dehonestat: habet quoque quatuor species secundum Gregorium: Prima est, quando homo attribuit sibi bonum quod habet. Secunda, quando homo etsi non sibi, sed tamen suis meritis tribuit bonum. Tertia, quando iactat se habere, quod tamen non habet. Quarta, quando se existimat alijs prauelere & esse meliorem &cet. Contra superbiam autem valet memoria rerum nouissimarum, vt scriptura admonet Eccl. 7. Memorare nouissima tua, scilicet mortem, iudicium extremum, infernum, regnum celeste, & non peccabis. Sunt enim superbi similes vestimenta, quæ vno ictu puncta euanescent. Sic superbus exigua infirmitate. Sunt quoque similes sepulchris dealbatis, cum foris sint pulchrè ornati vestitu precioso, intus autem anima mortua foeteat. Similes etiam galinæ, quæ cum ouum excubauerit, cantat: ita superbi si quid boni operis fecerunt, volunt audiri ab omnibus, &cet.

CAPVT VIII.

ARGVMENTA.

1. *Quomodo scriptura prohibeat superbium ornatum vestimentorum.*
2. *Quam graue peccatum sit.*
3. *Quomodo puniatur à Deo.*

Primo

Primò inquit Apostol. I. Tim. 6. Habentes alimēta & quibus tegamur, his contenti simus: nam hæ sunt diuitiæ Christianorum, quia nos speramus meliora in cælo. gētes verò sollicitæ sunt de auro, argēto, precioso ornatu & vestitu. Ideò nos Christus primùm querere iubet regnū Dei & iustitiā eius, id est, virtutes, fidem, timorem, dilectionem, misericordiam, patiētiam, &c. & alios fructus spiritus, Gal. 5. Hæc sunt ornamenta animæ atq; Christianorum. Mundus & Gentes sollicitæ sunt de ornatu vestimentorum. Eccl. 1. In vestitu ne glorieris vnquam, nec in die honoris tui extollaris, quoniam mirabilia opera Dei: multi tyrāni sederunt in throno &c. cōfusi sunt, & exiguus portat diadema. Christus quoq; nos dehortatur à tali superbia ornatus ac vestimentorū. Mat. 6. Quid solliciti estis de vestimētis? videtelilia agri, quæ nec ferunt, nec laborant &c. amen dico vobis, quia Salomon in omni gloria sua &c. item Ioannes Baptista commendatur de vestitu, Matth. 3. quia Deo placuit, &c. Secundò, quòd graue sit peccatum, patet Sophon. 1. Visitabo super principes & super filios regis, qui induti sunt veste peregrina. Vestis peregrina sunt isti varij modi vestimentorum, fimbriarum, quibus nobiles præcipuè vtuntur. Materia autem primæ vestis in Paradiso, fuit de pellibus, Gen. 3. deindè ventum est ad laneas vestes, quæ leuior est quàm pellis: postea processum est ad cortices herbarum, i. linum. porrò ad stercora vermiū bombycum, id est, sericum: postremò ad aurum, id est, vestimenta aurea, & ex argento ac lapillis preciosis compacta. & quò tandē non excreuit superbia hominū & luxus? quem Deus nullo modo præcepit, sed potius prohibuit. Si cuculla monachi non est præcepta, quæ humilitatis & pœnitentiæ causa genitur, doce tu, vbi licita sit in sacris literis tanta vestimentorum superbia &

bia & luxus mundi. Gregor. Nemo, dum solus est, curat preciositatem & cæt. Displicet igitur Deo tanta pompa vestimentorum. Vndè proditum est in hislorijs, quòd primus qui utebatur veste purpurea inter Romanos, fulmine est percussus. Sic diues epulo qui damnabatur, dicitur purpura fuisse vestitus. Apost. 1. ad Tim. 2. Mulieres (s. Christianæ) in habitu & ornatu honesto, nō meretricio, incedere, & cum verecundia & sobrietate se ornare debēt & c. Item Bernardus ad Henric. Episc. epist. 42. de luxu & superbo vestitu sacerdotū inquit: Cernitur in sacerdotibus quibusdā vestium cultus plurimus, nullus autē virtutis, fidei, charitatis, tēperantiæ, timoris Dei & c. At inquirunt: quid monachi iudicant Episcopos & sacerdotes & c. Resp. Paul. 1. ad Tim. 2. clamat, Non in veste preciosa, Si inferioribus (id est, mulieribus) prohibetur, quantum magis superioribus? Claudere, inquit, vis mihi os, ne loquar, quando oculi apertè vident tuā superbiam & auaritiam, aures audiūt tuam luxuriā? etiamsi ego tacuero, clamant turbæ pauperū: quid annuli in manibus? quid scyphi argentei in mensa? quid varietas vestimentorum? quid sumptuosa ædificia domorum? quid multitudo seruatorum? ut interea taceam de apertis meretricibus, nunquid hæc omnia expellunt nostram esuriem, tegunt nostrā nuditatem? nostri enim estis raptores & c. Duo ergò mala ex vestra pompa veniunt: nostra spoliatio, & vestra dānatio clamat conscientia vestra, etiā me tacente, quia hæc Ecclesiæ bona quibus impinguati estis, non manuū labore neque iure hæreditario, sed de pane Christi possidetis, qui vos iussit pauperum habere curam. Licebat cuique iuxta statum & conditionem suam honesto uti habitu, sed vana curiositas in spiritualibus & sæcularibus est arguenda, dum inferiores se adæquant superioribus. Ad quid tot scissuræ, tot colorum varietates, ac modi vestimentorum? Non erunt sine peccato &

qui

qui faciunt ea, & qui deferunt. Gerson parte 4. in sermone de reddendo debitum: Hoc peccatum maximè omnis prædicator debet corrigere, & nunquam cessare, quia nunquam sufficienter potest argui, nempe ornatum & superbiam vestimentorum & maximè mulierum, est enim Eua naturaliter superba, Genes. tertio. atque ideò rectè faciunt magistratus qui legem ponunt inter status de ornatu vestimentorum. Sed cui similis est mulieris ornatu, nisi sepulchro dealbato, Matthæi 23. feretro, in quo iacet anima mortua & cæt. ideò Deus signanter dixit homini, ne superbiret, Genes. tertio. Memento quod pulvis es. Postremò, quomodò Deus punierit huiusmodi vanum ornatu, patet multis exemplis scripturæ. Iezabel depinxit oculos suos stibio, & ornavit caput suum, audito aduentu Iehu: sed deijcitur, & pedibus equorum conculcatur, & à canibus dilaceratur, 4. Regum 9. Herodes statuto die venit vestitus veste regia, & sedit pro tribunali, & concionabatur ad populum, & populus acclamabat Dei vocem esse, & non hominis: confestim percussit eum Angelus Domini, & cæt. Actorum 12. Esai 3. dicitur hoc peccatum fuisse punitum destructione Hierosolymæ, Et erit, inquit, pro cingulo argenteo restis, pro ornatu capitis caluitium & dolor, pro annulis & catenis vlcera & pustulæ, pro odore fætor, pro pulchritudine cinis, pro speculo fletus oculorum & rubedo, pro stibio cutis pendula & cæt.

Vndè veniat quòd mulieres præcipuè sunt supbæ

CAPVT IX

ARGVMENTA.

1. *De peccato auaritia, & quid sit.*
2. *Quæ mala sequantur ex auaritia.*
3. *Quam miserè pereant & puniantur auari.*

LL 5

Apo-